

ИЗВЈЕШТАЈ РЕЦЕНЗЕНТА ЗА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ

Подаци о високошколској установи	
Назив, адреса и e-mail адреса институције	Независни универзитет Бања Лука; Вељка Млађеновића 12 Е; info@nubl.org
Интернет адреса	www.nubl.org
Назив, број и датум акта о оснивању	Рјешење о оснивању Независног универзитета за политичке и друштвене науке Бања Лука; број улошка 5-82-000 Бања Лука од 11.10.2006. године
Пореско-идентификациони број (ПИБ)	44402522740000
Матични број додијељен од Републичког завода за статистику	11011225
Име, презиме и адреса (назив и сједиште) оснивача	Зоран Калинић; Саве Мркаља 3, 78 000 Бања Лука
Број и датум одлуке о именовању лица овлашћеног за заступање	Одлука о избору ректора Независног универзитета Бања Лука број 71-7 278-2/17 од 25.10.2017. године
Број и датум дозволе за рад високошколске установе	07.023/602-2086/09 од 01.10.2009. године
Број и датум дозволе за рад ван сједишта	-
Организационе јединице које се посјећују и одговорна лица	Факултет за екологију – Доц. др Слободанка Павловић
Контакт особа (за посјету)	Проф. др Слободан Жупљанин – проректор за наставу
Број телефона	065/663-468

Програми пријављени за евалуацију		
Назив студијског програма:	Ниво студија	Назив(и) излазних квалификација
Екологија	први	Дипломирани еколог (240 ЕЦТС)

ДОБРЕ СТРАНЕ:

- Предлог студијског програма Екологија НУБЛ-а је приложен уз обимну пратећу документацију која највећим делом испуњава захтеве који су наведени у Упутству за спровођење рецензије.
- Студијски програм Екологија је конципиран тако да студенти на прве две године студија добијају општа знања из базичних предмета за ову област, док у трећој и четвртој години доминирају апликативни и специфични садржаји којима се проширају стечена знања и вештине са почетка студија.
- Студијски програм је у приличној мери усаглашен са сличним програмима у регионима и у ЕУ.
- Остварена је сарадња са јако великим бројем институција у земљи и региону која омогућава да се на основу размене искустава креира студијски програм који ће одговарати савременим трендовима у образовању и који ће школовати стручњаке који могу да нађу запослење.
- Сви студенти првог и другог циклуса имају могућност укључивања у НИР јер су њихови завршни радови истраживачког карактера и у складу са свим правилима писања научно-истраживачког рада.
- Добро је што се редовно прате мишљења дипломираних студената.
- На НУБЛ-се спроводе активности везане за међународну сарадњу. Остварена је мобилност и студената и наставног особља.

СЛАБЕ СТРАНЕ:

- Иако НУБЛ има добре правилнике, њихова примена у силабусима многих предмета није увек у складу са оним што је написано у тим правилницима.
- У Упутствима за спровођење рецензије нема дела који се односи на силабусе предмета, па би у наставку биле наведене одређене примедбе:
  - Што се тиче излазних компетенција студената, оне јесу наведене у силабусима предмета, али је проблем што је код великог броја предмета наведена само по једна реченица. На тај начин излазне компетенције код великог броја предмета нису јасно дефинисане.
  - Универзитет има Правилник о ЕЦТС бодовима, шифрирању и силабусима са јасно описаном процедуром додељивања ЕЦТС бодова. Међутим, код одређеног броја предмета то није испоштовано, па се стиче утисак да процедура није испоштована већ се одокативно број ЕЦТС бодова додељивао предметима. Примери:
    - Предмет Информатика има фонд часова 2+2 и 4 ЕЦТС, а предмет Биодиверзитет фонд часова 3+2 и 5 ЕЦТС што није у складу са израчунавањем ЕЦТС.
    - Предмети у првом семестру Екологија и Социологија имају по 7 ЕЦТС, иако Екологија има фонд часова 3+2, а Социологија свега 2+1.
    - Предмети у трећем семестру Основи економије и Биоекологија имају по 6 ЕЦТС, иако Биоекологија има фонд часова 3+2, а Основи економије свега 2+1.
    - У осмом семестру предмет Биоекологија има фонд часова 3+2 и 5 ЕЦТС, док предмети Екотуризам и Изборни предмет 3 имају фонд часова свега 2+1, а чак по 6 ЕЦТС.
  - Постоје неусклађености у називима предмета у предлогу студијског програмама и у силабусима предмета. У студијском програму у првом семестру су предмети Физика животне средине, Хемија и биохемија животне средине, Социологија, а у силабусу су Физика 1, Хемија, Социјална екологија (по Силабусу у IV семестру); у другом семестру је Страни језик 2 а у Силабусу Енглески језик 2 – језик струке; у трећем семестру је предмет Основи менаџмента животне средине, а у силабусу Основи менаџмента; у петом семестру је предмет Еколошко управљање отпадом, а у силабусу Управљање отпадом; у шестом семестру су предмети Индикатори стања животне средине, Еколошка технологија а у силабусу Индикатори одрживости простора, Еколошке технологије
  - У студијском програму, у колони где су Напомене, постоје неусклађености. Иако је Теренска настава обавезан предмет на прве три године, у Напоменама се то не наводи. У другој години је као обавезан предмет наведен Индикатори стања животне средине, којег нема у Напоменама за ту годину, али се наводи предмет Основе ГИС-а којег нема у списку предмета. У четвртој години је обавезан предмет Чврста горива, којег нема у Напоменама.
  - У Силабусу за предмете Екологија, Социологија (Социјална екологија), Екологија микроорганизама, Климатологија са метеорологијом, Зоологија са екологијом животиња, Биоекологија, Биотехнологија са генетиком, Хидроекологија, Социјална екологија, Заштита хране, Заштита

природе, Индикатори, Еколошке технологије, Еколошки инжењеринг, Просторно планирање, Регионална географија, Екоремедијација, Медицински аспекти ЗЖС, Биодиверзитет, Екотуризам, Чврста горива нема имена асистента.

-Предмет Страни језик 1 (Енглески језик 1) јако мали број поена даје за завршни испит, свега 5, сви остали поени су за предиспитне активности

-За предмете Климатологија са метеорологијом, Основи менаџмента у студијском програму пише да су обавезни, док су у Силабусу означени као изборни

-За обавезне предмете Теренска настава (II, IV, VI семестар), Екологија човјека, Основи економије, Менаџмент система квалитета, као и за изборне предмете Енглески 3, Општа психологија, Еколошко васпитање, Општа педагогија, Дидактика и Маркетинг није дат Силабус.

-Код предмета Биографија у Студијском програму је фонд часова 3+2, а у Силабусу 2+2. Код предмета Екоремедијација у Студијском програму је 2+2, а у Силабусу 2+1.

-Предмет Биотехнологија са генетиком у Силабусу нема енглески назив.

-Код предмета Заштита од буке и Хазарди у животној средини у студијском програму пише да су изборни предмет у IV години, а у Силабусу да су изборни у VI семестру.

-Код предмета Чврста горива у студијском програму није наведен фонд часова а пише да има 7 ЕЦТС, док је у Силабусу наведен фонд часова од 2+2, али је предмет са 6 ЕЦТС.

Универзитет има Правилник о ЕЦТС бодовима, шифрирању и силабусима са јасно описаном процедуром додељивања ЕЦТС бодова. Међутим, код одређеног броја предмета то није испоштовано, па се стиче утисак да процедура није испоштована већ се одокуптивно број ЕЦТС бодова додељивао предметима. Примери:

-Предмет Информатика има фонд часова 2+2 и 4 ЕЦТС, а предмет Биодиверзитет фонд часова 3+2 и 5 ЕЦТС што није у складу са израчунавањем ЕЦТС поена.

-Предмети у првом семестру Екологија и Социологија имају по 7 ЕЦТС, иако Екологија има фонд часова 3+2, а Социологија свега 2+1.

-Предмети у трећем семестру Основи економије и Биогеографија имају по 6 ЕЦТС, иако Биогеографија има фонд часова 3+2, а Основи економије свега 2+1.

-У осмом семестру предмет Биогеографија има фонд часова 3+2 и 5 ЕЦТС, док предмети Екотуризам и Изборни предмет 3 имају фонд часова свега 2+1, а чак по 6 ЕЦТС.

Силабуси појединих предмета нису у потпуности испоштовали оно што је наведено у бројним документима. Неки предмети дају јако мало информација о циљевима и исходима предмета, а предмет Екотуризам уопште нема наведене исходе учења. Неки предмети нису усклађени са Одлуком о измјенама и допунама Правилника о студирању на првом и другом циклусу студија НУБЛ, када је у питању бодовна структура предмета, која је овом одлуком модификована. Са изменама Правилника једино нису усклађени предмети Хемија и Енглески језик 1 код који је задржана стара бодовна структура предмета (00 – 54 = 5 (ФХ, Ф) 55 – 64 = 6 (Е) 65 – 74 = 7 (Д) 75 – 84 = 8 (Ц) 85 – 94 = 9 (Б) 95 – 100 = 10 (А)), док код свих осталих предмета у силабусима је представљена бодовна структура предмета усклађена са изменама: 00 – 50 = 5 (ФХ, Ф) 51 – 60 = 6 (Е) 61 – 70 = 7 (Д) 71 – 80 = 8 (Ц) 81 – 90 = 9 (Б) 91 – 100 = 10 (А).

Када је у питању наставно осбље, уочени су одрђени пропусти: Недостају извештаји о годишњем праћењу научних и стручних активности.

Уочени су неки недостаци када је у питању представљање наставника, њихове компетенције, публиковани радови (фолдер Биографије са подацима о предметним наставницима, који се налази у оквиру фолдера Prateci dokumenti:

-Веома је различит начин приказивања биографија и компетенција наставника, не постоји уједначен образац. Нигде није наведено које предмете предају на предвиђеном студијском програму.

-За следеће наставнике нису достављени подаци: Тешо Ристић (Екологија, Климатологија са метеорологијом, Хидроекологија, Заштита воде), Раде Тања (Информатика).

-За наставника Јањуш Зорана подаци су дати у фајлу под његовим именом, али и у фајлу који је означен као Slobodanka Pavlovic.docx.

-За наставника Слободанку Павловић су приложена чак три документа.

-Велики број наставника нема уопште публиковане радове у реномираним светским часописима (Зоран Јањуш, Срђан Љубојевић, Слободан Жупљанин, Драган Поповић, Мирјана Стојановић Тривановић, Саша Чекрлија, Зоран Калинић).

-Мало је наставника који имају публиковане радове у међународним часописима. У питању су следећи наставници: Милена Жужа (Универзитет Џон Незбит), Јела Икановић, Ненад Сакан (Институт за физику), Ратко Мијатовић (свега 1 М23), Дубравка Јовичић (Футура), Слободанка Павловић – преовлађују гостујући наставници.

-Није прегледно дато оптерећење наставника – поједини наставници су ангажовани на великом броју предмета, а то се нигде не види приказано на једном месту.

-Поједини наставници, према подацима који се налазе у њиховој документацији, годинама нису публиковали радове:

-Зоран Јањуш – последњи наведен рад је из 2013. године, а далеко највећи број наведених радова је од пре 2010. године.

-Слободанка Павловић – свега два рада су из 2015. године, сви остали су старији.

-Чедомир Кнежевић – наведене су свега четири публикације, од којих се за две, које су из 2015. године, наводи да су у штампи, док су преостале две публикације из 2008. године.

-Драган Поповић – само једна наведена референца је из 2016. године, остале од пре 2013. године.

-Мирјана Стојановић Тривановић – од 14 наведених референци су чак 13 саопштења на конгреса. Нема научних радова. Најновија референца је из 2015. године.

-Ратко Мијатовић – најновија наведена референца је из 2012. године.

ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ:

-НУБЛ има одличну основу за креирање и развој савремених студијских програма, међу којима је и Екологија. Поседује јако добру документацију, сарадњу са другим институцијама и уговоре о сарадњи са њима. Ово треба наставити и препорука да се та сарадња још више конкретизује у смислу размене кадрова и искустава.

-Највећи проблем када је у питању предлог студијског програма Екологија је у начину представљања онога што је битно за реализацију самог програма и то би требало кориговати. Силабуси су попуњавани у многим случајевима тако да делује да су само преузети из старих акредитација, па се није водило рачуна о променама у називу предмета, о статусу предмета, у ком семестру је, колико ЕЦТС има и томе слично. Циљеви и исходи су јако штур и на томе би требало поради тако да се истакне специфичност датог предмета.

-Пожељно би било и да неки од наставника уложе додатан труд у публиковање својих радова у престижним међународним часописима. Већина наставника је навела радове објављене у регионалним часописима, или пак само саопштења са националних скупова. Будући да је таква ситуација код већине наставника, барем према приложеним биографијама и наводима у њима, требало би увести строжије критеријуме приликом избора у наставничка звања и стимулације за оне који их испуњавају. На тај начин би НУБЛ био препознатљивији, не само у региону него и у европским и светским оквирима.

-Установа је приложила три студијска програма (два из Европске Уније) и један из Србије као прилог усклађености приложеног студијског програма Екологија.

-Приложени линк за студијски програма Природно-математичког факултета Универзитета у Нишу се односи на неодговарајући програм који се не организује више од 10 година и није конципиран по Болоњском систему.

Приложени линк за Универзитет у Валенсији се не може отворити, али се увидом у сајт наведеног универзитета (<https://www.uv.es/uvweb/college/en/undergraduate-studies/undergraduate-studies-/degree-programmes-offered/degree-environmental-sciences-1285846094474/Titulacio.html?id=1285847387252&plantilla=UV/Page/TPGDetaill&p2=2>) може видети да су студијски програми усаглашени и по дужини трајања (4 године) и по садржајима. Студијски програм Универзитета у Новој Горици по садржају одговара предложеном студијском програму, али не и по дужини трајања (у питању су трогодишње студије). Будући да је један од приложених студијских програма са простора Србије, постоји више студијских програма екологије на различитим универзитетима у Србији који се организују по Болоњском принципу и у трајању од 4 године, тако да су они много адекватнији од приложеног.

МЈЕСТО И ДАТУМ:

ПОТПИС РЕЦЕНЗЕНТА: